

Temeljem članka 46. Statuta Hrvatske Udruge za znanstvenu komunikaciju - ZNAK, Skupština Udruge za znanstvenu komunikaciju - ZNAK, na _____redovitoj sjednici održanoj 27. veljače 2024. godine, donijela je

ETIČKI KODEKS

HRVATSKE UDRUGE ZA ZNANSTVENU KOMUNIKACIJU - ZNAK

Temeljne vrijednosti

Članak 1.

Ovaj Etički kodeks Hrvatske Udruge za znanstvenu komunikaciju - ZNAK (u daljnjem tekstu: Udruga), donosi se s ciljem postavljanja i održavanja visokih standarda djelovanja i etičkog postupanja u svim aktivnostima.

Članak 2.

(1) Udruga prepoznaje važnost znanstvene komunikacije u znanstvenoj i obrazovnoj djelatnosti, promicanju znanosti. Članovi Udruge dužni su promicati načela transparentnosti, odgovornosti i poštovanja prema znanstvenoj istini i etičkim normama da bi osigurali pouzdanost i vjerodostojnost informacija koje se prenose članovima Udruge i široj javnosti.

(2) Udruga djeluje u skladu sa svojim statutarnim ciljevima koji se odnose na napredak i promicanje znanstvene komunikacije, odnosno izdavačke djelatnosti domaćih znanstvenih i stručnih publikacija te onih publikacija za popularizaciju znanosti, nezaobilaznih za razvoj i unapređenje znanosti, obrazovanja i jezika znanstvene komunikacije na području Republike Hrvatske.

(3) Udruga promiče znanstvenu komunikaciju zasnovanu na načelima slobode, otvorenosti i dostupnosti znanstvenih informacija te se zalaže za javno financiranje znanstvenih istraživanja i znanstvenog i stručnog izdavaštva.

(4) Udruga podupire znanstveni sustav koji podrazumijeva jednakovrijednost i ravnopravnost različitih područja i načina izvještavanja unutar znanstvenih i umjetničkih područja, polja, grana, disciplina i drugih mogućih oblika znanstvenog i stručnog rada.

Članak 3.

Ovaj Kodeks uspostavlja temeljne vrijednosti koje oblikuju rad Udruge, uključujući poštovanje, integritet, izvrsnost, nepristranost, poštenje, objektivnost i povjerljivost, a kroz pridržavanje ovih vrijednosti, članovi Udruge pridonose izgradnji povjerenja u znanstvenu zajednicu, poboljšanju kvalitete znanstvene komunikacije i promicanju javnog razumijevanja znanosti.

Svrha i cilj Kodeksa

Članak 4.

Svrha ovog Kodeksa je promicati i održavati najviše standarde profesionalnog ponašanja i etičkog postupanja među članovima Udruge, a usmjeren je na zaštitu integriteta znanstvene komunikacije, izvrsnost u stručnoj praksi i povjerenje u rad Udruge.

Članak 5.

Kodeks ima za cilj osigurati okvir za djelovanje svih članova Udruge na način koji poštuje temeljne vrijednosti poštovanja, integriteta, izvrsnosti, nepristranosti, poštenja, objektivnosti i povjerljivosti u svim aspektima znanstvene komunikacije.

Obveze i dužnosti članova Udruge

Članak 6.

Kodeks potiče sve članove Udruge da preuzmu osobnu odgovornost za svoje postupke i odluke da bi se osigurala dosljednost, točnost i poštovanje u svim aktivnostima znanstvene komunikacije.

Članak 7.

Kodeks je obvezujući dokument za članove Udruge u situacijama koje zahtijevaju etičke odluke, pružajući jasne smjernice o tome kako postupiti u skladu s najboljim interesima znanstvene zajednice i javnosti.

Članak 8.

- (1) Svaki član Udruge obavezan je postupati s najvišim stupnjem integriteta i poštenja što uključuje točno i objektivno prikazivanje znanstvenih informacija, poštivanje propisa o autorskom i srodnim pravima i citiranje izvora, te izbjegavanje sukoba interesa.
- (2) Članovi Udruge obvezuju se pridržavanju najviših profesionalnih standarda u svojem radu, nastojeći promovirati izvrsnost, kontinuirano učenje i unapređivanje znanstvene komunikacije.

Članak 9.

Članovi Udruge obvezuju se djelovati u najboljem interesu javnosti, promičući točno, jasno i razumljivo izvještavanje o znanstvenim temama, te doprinositi širenju znanja i razumijevanja znanosti u društvu.

Članak 10.

Članovi Udruge obvezuju se na otvorenu i transparentnu komunikaciju, pružajući sve potrebne informacije o metodologiji, izvorima i financiranju znanstvenih istraživanja, da bi se osigurala jasnoća i povjerenje u znanstvenu komunikaciju.

Članak 11.

(1) Članovi Udruge dužni su iskazivati poštovanje prema svojim kolegama, javnosti i svim dionicima uključenim u znanstvenu komunikaciju, što uključuje poštovanje različitih perspektiva, ideja i kultura, te poticanje kulture suradnje i međusobnog poštovanja.

(2) Članovi Udruge dužni su poštovati različitosti u mišljenjima, perspektivama i idejama, poticati otvoreni dijalog unutar znanstvene zajednice, a u svakom trenutku trebaju pokazivati poštovanje prema drugima.

Članak 12.

(1) Članovi Udruge preuzimaju punu odgovornost za svoje izjave u javnosti i moraju biti svjesni utjecaja svojih riječi, te težiti točnosti, objektivnosti i poštovanju u svim verbalnim komunikacijama.

(2) Članovi Udruge dužni su osigurati točnost, jasnoću i poštenje u svim pisanim materijalima koji trebaju biti temeljeni na provjerenim činjenicama, s pravilno citiranim izvorima.

Članak 13.

Pri iznošenju podataka u javnost, članovi Udruge moraju poštovati prava na privatnost i povjerljivost, te se pridržavati svih relevantnih zakona i propisa, a informacije koje su povjerljive ili osjetljive prirode ne smiju se otkrivati bez izričitog pristanka.

Članak 14.

Članovi Udruge koji predstavljaju Udrugu u javnosti moraju postupati profesionalno, s integritetom i poštovanjem, pridržavati se svih etičkih načela i pravila navedenih u ovom Kodeksu, te osigurati da njihove akcije i izjave ne štete ugledu Udruge.

Članak 15.

Članovi Udruge dužni su izbjegavati situacije koje bi mogle dovesti do stvarnog ili percipiranog sukoba interesa, a ako se takva situacija ipak pojavi, moraju je odmah prijaviti Upravnom odboru Udruge.

Sukob interesa i sporovi

Članak 16.

U slučaju sukoba interesa, član Udruge mora se suzdržati od sudjelovanja u odlučivanju ili aktivnostima koje bi mogle biti pogođene tim sukobom, a pitanja o sukobu interesa trebaju biti riješena transparentno, pravedno i u skladu s pravilima Udruge.

Članak 17.

Sporovi između članova Udruge ili između članova i uprave Udruge trebaju se rješavati kroz konstruktivan dijalog i pregovore, a ukoliko to ne rezultira dogovorom, utoliko se sporna pitanja trebaju riješiti kroz formalni postupak koji je odredila uprava Udruge.

Završne odredbe

Članak 18.

Svaka izmjena ili dopuna ovog Kodeksa zahtijeva odobrenje Upravnog odbora Udruge, a takve promjene moraju biti pravilno dokumentirane i objavljene svim članovima.

Članak 19.

Kršenje odredaba ovog Kodeksa smatra se ozbiljnim prekršajem, a Upravni odbor Udruge ima pravo poduzeti odgovarajuće mjere protiv članova koji krše Kodeks, izricanjem mjera upozorenja, suspenzije ili isključenja iz Udruge.

Članak 20.

U slučaju nejasnoće ili dvosmislenosti u tumačenju odredaba ovog Kodeksa, konačnu odluku donosi Nadzorni odbor Udruge.

Članak 21.

Ovaj Kodeks prepoznaje i poštuje sve važeće zakone i propise Republike Hrvatske i ništa u istom se ne smije tumačiti na način koji bi bio u suprotnosti s tim zakonima i propisima.

Članak 22.

Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 27. veljače 2024.

Predsjednik/ca Hrvatske udruge
za znanstvenu komunikaciju – ZNAK: